

KURJER WILEŃSKI

Ciężkie boje w Finlandii

(Pisze nasz korespondent z Rygi)

Z bliskiego frontu

Z ostatnich doniesień wynika, że w Finlandii w ciągu ubiegłych dwóch dni trwały ciężkie walki. Boje prowadzone były na wszystkich frontach, przy czym szczególnego nasilenia osiagnęły działania wojenne na płotrozawodzkim odcinku frontu oraz w północnym porcie Petsamo, gdzie Finowie stawiają zaciekły opór wzrastającemu naporowi wojsk sowieckich.

Jak donoszą z Helsinek, Finowie wystali nowe wojska na pomoc oblężonej fortecy. Artyleria przeciwlotnicza zestrzeliła dwa samoloty sowieckie. Fińskie komunikaty stwierdzają, że na odcinku wschodnio-Karelskim wojska fińskie, ustępując przed nacierającym wojskiem sowieckim wycofały się za rzekę Tajpaleeniochi.

Wczoraj rano ogłoszony został przez agencję Tass następujący komunikat oficjalny dowództwa leningradzkiego okręgu o działaniach w dn. 7 b.m.

Komunikat donosi, iż na Murmańskim odcinku, przewyciężając zaciekły opór i pola minowe wojsk fińskich, wojska sowieckie posunęły się o 45 kilometrów na południe od Petsamo.

Na fińskim, rewańskim i płotrozawodzkim odcinkach fron-

tu, wojska sowieckie posunęły się o 70-75 kilometrów od granicy. Oddziały sowieckie zdobyły przy tym 6-75 mm. oraz 9-35 mm. dział, 20 kulomiotów czołgowych, 37 ręcznych, składy aprowizacyjne i t.p. Finowie pozostawili wielu rannych oraz 300 narpółzamarzniętych żołnierzy. Sowiecka artyleria przeciwlotnicza, według tego komunikatu zestrzeliła dwa samoloty fińskie, biorąc do niewoli czterech oficerów lotników.

We wschodniej Karelii wojska sowieckie, po przełamaniu linii obronnej generała Kircha, posunęły się dalej na 8-12 km na zachód, forsując rzekę Tajpaleeniochi. Na zachodnim odcinku frontu karelskiego, wojska sowieckie zajęły miejscowość Perkiarwi, stację Kirka, miejscowość Ubkirko oraz stację Naurislaej. Z powodu niesprzyjających warunków atmosferycznych działań lotnictwa nie było.

Według komunikatów z Helsinek, wczoraj odbyła się w zatoce fińskiej walka morsko-lotnicza. Szczegółów na razie brak.

Petsam broni się

HELSINKI. (Elta). Havas donosi, iż Finowie bronią się w

okolicach Petsamu. Ważne kopalnie niklu położone są w odległości 25 kilometrów od oceanu i 60 kilometrów od granicy sowieckiej. Dotychczas bezpośrednio nie zostały one zagrożone. Pracownicy, budujący stację elektryczną w Patsjoki są na swych miejscach. Z tej stacji, po jej ukończeniu otrzymają energię elektryczną również kopalnie niklowe.

Walki w Korelii.

HELSINKI. (Elta). Według DNB komunikat sztabu armii fińskiej z dnia 7 grudnia podaje, iż wojsko sowieckie w dniu 6 grudnia, wspierane przez silny ogień artyleryjski przekroczyło Tajpale. Rozpoczęły się walki kontratak. W Zachodniej Karelii toczą się silne walki o charakterze lokalnym, podczas których zniszczono 4 czołgi nieprzyjaciela. Jeden oddział sowiecki zbliżył się do rzeki Tollva. Również toczą się walki w okolicach Kiant. W dniu 6 grudnia nieprzyjaciel dwukrotnie ostrzeliwał artylerią nadbrzeżną w zatoce fińskiej. Artyleria fińska brała pomysłny udział w walkach przy jeziorze Badogi. Samoloty sowieckie zaatakowały Pitkaerand, Koirino i Kitei.

RYGA. XII. Donoszą z Helsinek, że została zakończona ewakuacja ludności ze stolicy Finlandii. Obecnie ludność Helsinek wynosi zaledwie 50.000 osób. Również ewakuowane jest Wypuri i Abo.

Wszystkie szkoły w całym kraju zostały oddane do użytku ewakuowanych. Zamieszkują oni również u rolników na wsi. Granicę norweską i szwedzką przekroczyło już około 1000 ucieki-

nierów fińskich. są to wyłącznie kobiety i dzieci.

Ukazał się zakaz odprawiania tłumnych nabożeństw ze względu na niebezpieczeństwo bombardowania. (w)

RYGA. 8.XII. Polski ambasador w Paryżu wizytował posła Finlandji i złożył mu w imieniu rządu polskiego wyraz współczucia i życzenia pomyślnego rozwiązania konfliktu. (w)

Kłopoty Anglików

RYGA. 8.XII. W „Dayli Mail“ zostało ogłoszone oficjalne wyjaśnienie, że wszystkim obywatelom angielskim przysługuje pełne odszkodowanie za szkody poniesione przy bombardowaniu. Odszkodowanie za stratę drogocenności, papierów wartościowych, pieniędzy etc. następuje jedynie w wypadku ubezpieczenia tych przedmiotów od ognia, kradzieży etc. (w)

RYGA. 8.XII. Prasa angielska donosi, że w związku z działaniami wojennymi Anglia wydaje dziennie 6 mil. funtów szterlingów, t.j. każda minuta wojny

kosztuje Anglię tyle, co 160.000 litrów mleka, lub minutowy zarobek 3.800.000 robotników. W związku z tymi wydatkami prasa londyńska podkreśla konieczność zwiększonych ofiar wszystkich obywateli. (w)

RYGA. 8.XII. Prasa angielska podniosła alarm z racji nagłego przerwania podaży świeżych ryb morskich. Okazało się, że skutkiem wezwania admirałcji niemal wszyscy rybacy rozpoczęli na swych kutrach akcję obserwacji i niszczenia magnetycznych min. Akcja ta zaczęła już wydawać poważne rezultaty. (w)

Internowani na Łotwie

RYGA. 9.XII.39. Burza dziejowa przyniosła z Polski na Łotwę kilkanaścioro małych dzieci, parę niemowląt urodziło się na wygnaniu i parę nieletnich jest tu bez opieki. Dziećmi temi zaopiekowali się miejscowi Polacy, a w paru wypadkach wzięli dzieci na wychowanie na stałe.

W obozach internowanych wojskowych znajduje się około trzdziestu uczniów gimnazjalnych, którzy znaleźli się w cza-

sie wojny w szeregach armii polskiej. Władze łotewskie wyraziły swą zgodę na uwolnienie nieletnich uczniów z obozów dla ukończenia nauki. Mają oni uczyć się w szkołach polskich.

RYGA. XII.39. Polski teatr w Łotwie projektuje w czasie świąt Bożego Narodzenia objazd obozów internowanych Polaków ze sztuką J. Kossowskiego „Tekla“ (w)

Uniwersytet wileński od 15 bm.

Projekt ustawy o uniwersytetach w Litwie

„L. Žinios“ podaje, że: Rada Ministrów przyjęła następujący projekt ustawy o uniwersytetach:

1. W państwie litewskim są następujące uniwersytety:

1) wznowiony ustawą z 5 grudnia 1918 r. uniwersytet wileński w Wilnie i

2) uniwersytet Witolda Wielkiego w Kownie, czynny wg statutu uniwersytetu W.W.

2. Zanim zostanie wydany ogólny statut uniwersytetów, uniwersytet wileński, o ile tego nie postanawia inaczey niniejsza ustawa, kieruje się wg statutu uniwersytetu W.W.

3. Początek działalności wydziałów uniwersytetu wileńskiego i ich oddziałów jak również wstrzymanie działalności odnośnych wydziałów u uniwersytetu W.W. ustanawia Rada Ministrów.

Jeżeli działalność odnośnego wydziału uniwersytetu W.W. zostaje wstrzymana, to jego personel naukowy zostaje przealoesony na odpowiedni wydział uniwersytetu wileńskiego.

Jeżeli działalność odnośnego wydziału uniwersytetu W.W. nie zostaje wstrzymana, to dla stworzenia załóżka odpowiedzialnego wydziału uniwersytetu wileńskiego, na propozycję senatu

uniwersytetu, wyznacza się trzech członków starszego personelu naukowego; załóżek ten stanowi radę tworzonego wydziału.

4. Jeżeli w tworzonej uniwersytecie czynne są najwyżej trzy wydziały, to może w nim być tylko jeden prorektor osobnego sekretarza uniwersytetu niema. W takim wypadku obowiązki sekretarza uniwersytetu pełni prorektor, zaś senat uniwersytetu stanowią: rektor, prorektor, dziekan

wydziałów i sekretarze wydziałów.

5. Z chwilą podjęcia działalności przez Uniwersytet Wileński, Rada ministrów wyznacza kuratora uniwersytetu. Kurator uniwersytetu kieruje uniwersytetem na prawach rektora z nim nie zostaną w określonym trybie wybrani i mianowani rektor i prorektor

6. Uniwersytet wileński czynny jest od 15 grudnia 1939 r. (N.)

Z Warszawy

RYGA. Korespondent nasz pisze o nowych, szczegółach w sytuacji Warszawy. Sytuacja ta jest nieco lepsza, niż w pierwszych dniach okupacji niemieckiej. Usuwa się domy, dziury w domach i inne ślady bombardowania. Domy silnie uszkodzonych jest ok. 20, proc., 30 proc. domów mają uszkodzenia bardziej powierzchowne, jak przebite dachy, urwany narożnik i t.p. Pierwsze wrażenie było gorsze i wieści o uszkodzeniach przesadzane, choć tu i ówdzie szkody są b. duże, np. prawa strona Nowego Świata, idąc od Krakowskiego Przedmieścia - w

kierunku Alei, jest niemal zupełnie zniszczona. Wodociągi i elektrownia działają, kursują po mieście autobusy, jedynie tramwaje nie są uruchomione. Również warunki aprowizacyjne nieco się poprawiły. Produkty pierwszej potrzeby otrzymuje się na kartki, dzienna racja chleba wynosi 125 gr. na osobę. Pieniądzem obiegowym są złote polskie. Odczuwa się brak tłuszczów, masła wiejskie i słoniny trudno jest dostać, cena wynosi 10 zł. kg. Mleko kosztuje 80 gr. litr, kartofle—20 zł, metr (t. j. 100 kg.).

Doniedawna ceny były znacznie wyższe, tak że kartofle kosztowały do 5 zł. za kg. Ciekawym szczegółem jest względna łatwość w zdobyciu cukru. Sklepy Wedla działają, sprzedając jedynie gotowe paczki złożone z dwu tabliczek czekolady i 15 cukierków za 2 zł. Przed sklepami stoją kolejki. Również otwarte są niektóre kawiarnie, w których panuje przepalenie.

Warszawa stara się przystosować do obecnych warunków. Jest nadzieja, że odróżni się od dawnej Warszawy powagą, stopniem, cichym trwaniem.

—oo—

Umacnianie linii Maginot'a

PARYŻ. (Elta). Havas donosi: tysiące żołnierzy francuskich zamieniło karabiny na łopaty i buduje nowe umocnienia za linią Maginota, przy niej i z jej boków. Nowe te umocnienia, z granicy francuskiej od Genewy do Dunquerque czynią miejsca, odporne na największe bombardowanie z powietrza i z armat. Te wzmocnienia odeprzą i najpotężniejsze ataki czołgów.

W Paryżu wszyscy wiedzą, że inżynierowie niemieccy i specjaliści batalistyczni w fabrykach niemieckich wyrabiają najnowocześniejsze wielkiego kalibru armaty. Według obserwacji, Niemcy ostatnio pokładają duże nadzieje w swej artylerii.

Francuzi oświadczają, że po trzechmiesięcznej pracy mogą stawać przeciwko wszelkim ewentualnościom, nawet naprzeciw takim walkom jak pod Verdun. Prace wykonane od miesiąca września roku bieżącego zdziałały, iż linia Maginot jest tylko jedną z linii umocnień na terytorium francuskim. Trzy miesiące ciężkiej pracy, miliony ludzi, przed linią Maginot, za nią, po obu jej stronach, stworzyło potężne betonowe wzmocnienia, przed którymi jeszcze znajdują się urządzenia przeciwczołgowe, pola minowe, głębokie doły i ostre spady oraz inne wszelkiego rodzaju zasadzki.

Ten potężny system umocnień znajduje się nie tylko na granicy niemieckiej, lecz również przedłużony jest do gór Arden z jednej strony i do gór Jury z drugiej strony.

Konferencja skandynawska

KOPENHAGA (Elta). W komunikacie o konferencji ministrów spraw zagranicznych państw skandynawskich, ogłoszonym w nocy 7 grudnia przez szwedzkie ministerstwo spraw zagranicznych, między innymi powiedziano: „Ministrowie rozpatrzą sprawy, które wywołują z bólem Finlandji do Ligii Narodów i postanowią użyć wszelkich środków, by doprowadzić do rozwiązania sprawy Finlandji z Związkiem sowieckim. Ministerstwo rozważa również możliwość zwołania konferencji w sprawie danego rodzaju sytuacji. Rozważa również możliwość zwołania konferencji, dotyczącej działalności Ligii Narodów“

Niemcy grożą państwu neutralnym

AMSTERDAM. (Elta). „Algemeen Handelsblad“ korespondent donosi z Berlina, iż w Berlinie oświadczone, że ponieważ Niemcy walczą o swoją egzystencję, nie będą wahały się uznać pasywnego zachowania się niektórych państw neutralnych, jako świadomością pomoc nieprzyjacielom Niemiec. Kola nacjonalistyczne wymieniają nawet te wypadki, w których Niemcy smutnie byłyby zajęły bazy holenderskie,

nie prowadząc kontroli przy przeciwko Anglii. Berlin znowu grozi, specjalnie Belgii i Holandji, oskarżanym o strzymywanie nieprzychylniej Niemcom neutralności. Cel tych pogrożeń nie jest znany. Zwraca uwagę jednak uwagę na znaczenie wielkiego statku holenderskiego „Tajlandia“, który pływa z jednego portu holenderskiego do drugiego portu krajowego.

Dalsze przesiedlanie Niemców

BERLIN. (7.XII.). W związku z wczorajszą wiadomością o przybyciu misji sowieckiej do Krakowa, niemieckie Biuro Informacyjne ogłosiło w uzupełnieniu następujący komunikat: Jednocześnie z przybyciem sowieckiej misji do Krakowa przybyła niemiecka misja do Przemysła.

Celem obu misji jest realizacja uprzednio zawartej między Rzeszą Niemiecką a Związkiem Sowieckim umowy, na podstawie której wszyscy Niemcy, zamieszkałi na b. obszarze Wschodniej i Południowej Polski, mają być przesiedleni na tereny, zajęte przez armię niemiecką, zaś wszyscy Rusini, Ukraińcy i Białorusini, zam. na terenach, zajętych przez armię niemiecką, mają być przesiedleni do ZSSR. Te nowe przesiedlenia mają być ukończona w marcu 1940 r. (c.).

BERLIN (Elta). Z źródeł wiarygodnych DNB donosi o ko-

munikacie, który dnia 7 grudnia został ogłoszony w związku z niemiecko-sowiecką umową o przesiedleniu swych mniejszości narodowych na byłych terytorjach Polski. Do Niemiec będzie przesiedlonych 100.000 Niemców. Z liczby tej 60.000 będzie przesiedlonych z Wołynia, zaś pozostali 4.000 — z Gajicji, stanowiącej część strefy interesów sowieckich, a także z Białegostoku i z okolic Narwi. Większość przesiedlonych Niemców stanowią rolnicy, rzemieślnicy i drobni kupcy. Agencja dodaje, iż przesiedlenie tych mniejszości jest trudniejsze, aniżeli Niemców bałtyckich, ponieważ nie są oni zorganizowani. Pozatym wielki kłopot sprawia transport. Pierwsi Niemcy ze sfery sowieckiej będą przesiedleni na przyszłą wiosnę do gospodarstw Niemców zachodnich.

Grecja i Turcja

ATENY. (Elta). W dniu 7-go grudnia w Atenach odbył się obchód rocznicy walk morskich między flotą grecką i turecką w roku 1912. Król grecki Jerzy udekorował 326 podołców floty medalami, oraz powiedział mowę, w której oświadczył, że nieprzyjaciele z owych czasów podali sobie ręce i związali się serdecznie i nierozwiązalnie więzami przyjaźni i związku.

Nie będzie japońsko-sowieckiego paktu o nieagresji

TOKIO. Japońskie min. spr. zagranicznych komunikuje, że w programie japońskiej polityki zewnętrznej nie jest przewidziany japońsko-sowiecki pakt o nieagresji. Celem polityki japońskiej w stosunku do ZSSR jest uregulowanie całego szeregu spraw spornych.

Tematy wileńskie

Wileńscy księża

„Vil. Balsas” z 6 X-1 pisze w artykule „Agitacja w kościołach wileńskich”:

„Ubiegłej niedzieli księża Polacy w kościołach wileńskich, w czasie swych kazania wygłosili wiele myśli, nie mających nic wspólnego ze zbawieniem duszy i z religią katolicką, a są tylko zwrotami polskiej agitacji. Oto kilka bardziej charakterystycznych myśli tych kazania.

W Katedrze ksiądz w czasie kazania wyraził się m. in., że ciężki krzyż dźwigany obecnie przez Polaków jest tylko czasową karą Bożą i że nie należy tracić nadziei, a Bóg zmiłuje się nad Polakami i szybko znikną biedy i to straszne nieszczęście.

W kościele św. Michała ksiądz, prawiąc kazanie, zaznaczył, że określenie jest okresem przesładowań, męk i biedy. Ksiądz zachęcał Polaków do nieupadania na duchu, gdyż rychło nastąpi zmartwychwstanie. Pozatym wszyscy Polacy muszą być obecnie wytrwali, zwłaszcza ci, kt. nie mają posad.

W kościele Wszystkich Świętych ksiądz zwracał wierzącym Polakom, że sklaniają się oni w tę stronę, w którą wieje wiatr.

W kościele św. Rafała ksiądz uskarżał się, że obecnie są smutne czasy i Polacy nie mogą być tacy weso-

li jak dawniej. Mają oni obecnie troski z powodu braku wiadomości o sytuac. i bliskich, z powodu wymiany złotych, na lity i t. d. Wszystkie te troski i biedy Polacy jakoś przecierają.

W kościele Salezjanów ksiądz podkreślił, że obecnie Polacy katolicy trafili pod władzę narodów niewierzących, kt. chcą Polaków wyrzucić z kościołów. Dlatego też Polacy powinni należeć temu niebezpieczeństwu się opierać. Niepodległość Polski będzie przywrócona z pomocą Chrystusa. Wszyscy muszą w to wierzyć. Polacy ksiądz wyraził podziękowanie wszystkim osobom z zagranicy, kt. ofiarami wspierają poszkodowanych Polaków.

W tym samym kościele podczas kazania dla uczniów ksiądz powiedział, że ludzkość czekała na Chrystusa 4 tys. lat, a my będziemy teraz czekać 4 tygodnie. Po tym symbolicznym narodzeniu Chrystusa narodzą się także ojczyzna dla Polaków jako była.

Nie rozumiemy dlaczego „Vil. Balsas” sądzi, że księża wileńscy mówią o Polakach mają na myśli Wilnian a nie mieszkańców Krakowa, Warszawy i innych miejscowości poza Litwą.

Ameryka przed wyborami

Obie strony walczące patrzą z niepokojem na Amerykę. Czy Ameryka będzie interweniowała? Kto stanie na czele U. S. A. — Republikanie czy Demokraci? Republikanie — przeciwnicy interwencji, czy demokraci jej zwolennicy? Za jednym z dzienników ryskich przytaczamy interesujące cyfry w tej materii.

Zacznijmy po amerykańsku od dolara. Oto wykaz funduszy wyborczych na wybory i na zwalczanie prez. Roosevelta.

Na fundusz wyborczy Partii Demokratycznej złożyli ofiary osoby i instytucje następujące:

Fabryka aparatów radiowych Walter Johns — 100 tys. dol. Właściciel Daily News Patterson i t. d. 15 tys. dol.

Związek górników amerykańskich 469 tys. dol. Amerykańska partja robotnicza 134 tys. dol.

Związek krawców i krawczyń 15 tys. dol.

Na fundusz wyborczy Partii Republikańskiej złożyli:

Król przemysłu zbrojeniowego Du Pont — 855 tys. dol. Król nafty Howard 514 tys. dol. Pięciu Rockefellerów 187 t. dol. Król prasowy Rudolf Herst 50 tys. dolarów, i t. d.

Sam zestawienie tych ofiar mówi za siebie. Prezydent Roosevelt jest kandydatem amerykańskich mas ludowych, tych mas, wśród których potężne związki emigrantów europejskich, posiadają duże wpływy. Stąd Partja Demokratyczna była zawsze bliższa nastrojom interwencyjnym niż Republikańska, pomimo że w jej szeregach nie było króla broni pana Du Pont. Kiedy prez. Roosevelt poraz pierwszy obejmował rząd w roku 1932 Ameryka Północna stała na progu rewolucji. Ilość bezrobotnych, pojęcie prawie nieznanne w tym szczęśliwym kraju, wzrosła do 11 milionów. Wiek amerykański był zupełnie zrujnowana, skarb pusty. Pierwszą reformą prez. Roosevelta było naciśnięcie śruby podatku dochodowego. Do czasu wyboru Roosevelta podatnicy amerykańscy płacili od dochodu powyżej 100 tysięcy tylko 20 proc. (jak widzimy składka na fundusz wyborczy Partii Republikańskiej opłacała się Rockefellerom). Roosevelt podniósł stawkę do 48 proc., a powyżej 5 milionów dolarów do 75 proc.

Tym prostym, jak na stosunki amerykańskie zabieganiem, prez. Roosevelt uratował skarb państwa. Jego polityka agrarna postawiła na nogi wieś amerykańską. Prez. Roosevelt zerwał z rozumiałością ulicy amerykańskiej i pierwszy z Prezydentów zaczął naciładować Europę. Jego reformy socjalne, opieka nad kulturą szerokich mas oraz nad głębszymi, bezinteresownymi przejawami kultury amerykańskiej, pozostawionymi dotychczas bez żadnej pomocy, nosiły wyraźne wpływy Europy Zachodniej. Można powiedzieć, że za poprzed-

nika Roosevelta Europa się amerykańskowała, a za Roosevelta Ameryka zaczęła się europeizować.

Największą klęską amerykańską lat ostatnich bezrobocie — zaczęło spadać. Wreszcie przyszła Wojna w Europie, która zapewne zlikwidowała je ostatecznie. W wojnie zajął prez. Roosevelt stanowisko zgodne z nastrojami mas amerykańskich, tych mas, którym ideały Jerzego Waszyngtona nigdy nie przestały być obce.

Z chwilą, kiedy Roosevelt zostanie wybrany poraz trzeci, jego wpływ na wypadki polityczne całego świata kolosalnie wzrośnie. Odpadnie bowiem główna przyczyna rezerwy dyplomacji amerykańskiej: zainteresowanie problematem i wynikiem wyborów. To też można powiedzieć, że w wyborach amerykańskich 1940-go roku zainteresowany jest prawie każdy większy kraj na t. zw. szerokim świecie. lecz.

—o—

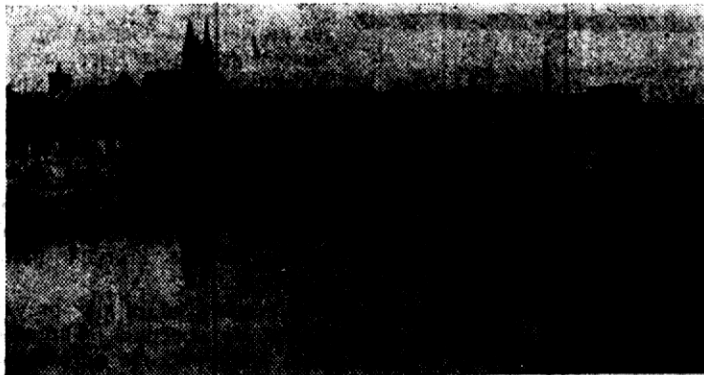
W USA rozpoczęła się kampania wyborcza na rzecz prez. Roosevelta

Nowy Jork 5 grudnia. Partia demokratyczna rozpoczęła już kampanię wyborczą na rzecz wybrania prez. Roosevelta poraz trzeci. W związku z ostatnimi wypadkami politycznymi na świecie popularność prez. Roosevelta ogromnie wzrosła i amerykańska opinia publiczna nie wąpi już, że prez. Roosevelt będzie wybrany ogromną większością głosów, jeżeli tylko zgodzi się na wystawienie swojej kandydatury. Prasa amerykańska oblicza, że szanse prez. Roosevelta od początku wojny wzrosły o 15 do 20 procent.

Niemcy skazują za szerzenie wiadomości o wojnie polsko-niemieckiej

KŁAJPEDA. (Elta). „Memeier Dampbot” donosi, iż specjalny sąd w Kłajpedzie ukarał we wtorek obywatelkę litewską robotnicę Jusakewiczutę półtorarocznym więzieniem za rozszerzenie wiadomości o wojnie polsko-niemieckiej. Wiadomości te były, jak okazało się, prawdziwe.

Następnie został skazany na 2 lata ciężkiego więzienia 55 letni piekarz, bez obywatelstwa, Jan Kislauskas, któremu również skonfiskowano aparat radiowy. Kislauskas, został skazany za słuchanie zagranicznych stacji radiowych.

Ogólny widok Angers.

Z obrony Lwowa

W pierwszym dniu mob. stawił się w Suwałkach, wówczas już opuszczonych przez wojsko prawie całkowicie z Suwałk napół umundurowa i maszerowaliśmy do Grodna. W drodze dowiedzieliśmy się o wybuchu wojny.

Stamtąd załadowano nas i odjechaliśmy przez Lidę, Baranowice, Łuniniec, Sarny, Zdobuń, Brody, Krasne pod Lwów. Do Lwowa nie dojechaliśmy: dworzec kolejowy był w ręku Niemców.

Odpoczywaliśmy kilka godzin w jakiejś wsi w pobliżu Lwowa. Łuny pożarów, dudnienie pękających pocisków artyleryjskich, wykazywały kierunek na Lwów.

Nagle zostaliśmy cofnięci z linii i marszem ubezpieczonym ruszyliśmy na Lwów. Pod osłoną nocy i ciszy szliśmy kilka godzin. O świcie zajęliśmy stanowiska na Zamarstynowie nad Pełtwią. Przed nami leżały Stare i nowe Zboiska. Na wzgórzach za Zboiskami były stanowiska Niemców. Na południu i zachodzie dworu trwała walka, wkrótce i nasz batalion rozmieszczony frontem na północ związał się ogniem z nieprzyjacielem.

Noce i dni dudniły pękaniem i gwizdem artyleryjskich pocisków. Karabiny maszynowe siekły płot za którym były nasze stanowiska. Całe miasto dymiło się ustawicznie i czerwienilo pożarami. Leje od wybuchu cięż-

kich pocisków wlewały się w linię mego plutonu. Jeden st. strzelec nieopatrznie nie w czasie wychylił się z okopów, urwało mu pół głowy, ramie i pół klatki piersiowej. To była pierwsza ofiara z mego plutonu.

Stanowiska nasze były wyjątkowo dobre: sześciu poległych na pluton to niewiele.

Dwa tygodnie trwałymi na zajętych stanowiskach. Wszystkie ataki nieprzyjaciela odparliśmy, wszystkie uderzenia nasze zostały zepchnięte. Ślicznie też działała nasza artyleria. Wzgórza na pln. odcinku przed dworem (m. in. „Grunwald”) zostały zasłane szarymi trupami Niemców. Niejednokrotnie widziałem wyrzucenie w górę kłęby ziemi z rozmiżdżonymi zwłokami wroga. Niejednokrotnie widziałem spychane z natarcia nasze ściekające krwią resztki. Najgorsze było współdziałanie nieprzyjacielskich czołgów, artylerii i samolotów! Przeciwno opancerzonym niemieckim oddziałom często szliśmy bez hełmów, bagnętów i granatów.

Pojedyńcze samoloty głupstwo. Zmiała je z pułapu nasza artyleria przeciwlotnicza. Najgorzej były naloty eskadr. Gwiazdowym lotem zjawiała się burza od której artyleria milkała. Półkolistymi ściegami przelatowała nad nami, w zadympionym srebrze bombowców śmierci, wstrząsała ziemię w posadach, druzgotała wszelkie schrony. Przywierało się do ziemi czekając śmierci. Potem nagle wszystko ginęło, tylko nad miastem stało więcej i więcej kominów dymu.

Lwów widziałem pierwszy raz, zresztą raczej jego przedmieście. Dziwne to miasto. Odcieci od kuchni nie byliśmy jednak głodni. Codziennie na zmianę żona dróżnika lub żona piekarsza z przedpola przynosiła nam wiadra zupy. Dość było wyjść z patrolem na przedpole, a nie można się było opędzić od przynoszących kanapki, nawet gorącą herbatę w szklankach. Mali lwowiaci wskazywali za sadzki wroga, prowadzili pod ogniem. Widziałem, jak jedna kobieta pomagała ciągnąć wycofującym się rozbitym naszym oddziałom z przedpola granatkę.

W dniu 22 września, zamknięci od wschodu przez wojska sowieckie, otoczeni z trzech pozostałych stron, przez Niemców otrzymaliśmy rozkaz złożenia broni. Był to najbardziej smutny dzień i najbardziej smutny dzień jaki pamiętam. St. Sł.

Czy dojdzie do zatargu między Z.S.S.R. a Anglią?

Dzisiaj rozpoczyna się nadzwyczajne zgromadzenie Rady Ligi Narodów. W poniedziałek — plenarna sesja Ligi. Jest to pierwsze zgromadzenie Ligi Narodów od czasu wybuchu wojny. Mimo trwających na wielu frontach Europy działań wojennych, mimo wciąż narastającego napięcia na Bałkanach, w kołach politycznych stolic europejskich przywiązują do obecnej sesji Ligi Narodów, zwolanej w tak wyjątkowych okolicznościach, bardzo wielkie znaczenie. Zdaniem angielskich kół politycznych na obecnej sesji Ligi Narodów niewątpliwie padną oświadczenia, które w znacznym stopniu zaważą na dalszym kształtowaniu się stosunków międzynarodowych.

Depesze już doniosły o nowym wrzeniu na Bałkanach, o koncentracjach wojsk na granicach Rumunii, Turcji i t. d. Wczoraj premier węgierski Teleky, w kolejnym przemówieniu ponownie dał wyraz roszczeniom rewizjonistycznym Madziarów. Zainaugurowane wczoraj, pierwsze po wybuchu wojny światowej posiedzenie Wielkiej Rady Faszystowskiej, któremu przysięgają w kołach politycznych Europy wielkie znaczenie, odbywa się na razie w atmosferze wielkiej tajemnicy. Jak dotychczas nie ogłoszono szczegółowych sprawozdań z przebiegu tego posiedzenia, które szczególnie zainteresowanie budzi w państwach bałkańskich. Dzienniki włoskie podały jedynie, że Wielka Rada Faszystowska w pierwszym rzędzie omówiła zagadnienia basenu śródziemnomorskiego, zaś stanowiska swego wobec Z. S. S. R. i wydarzeń w Finlandii nie spercyzowała. Właśnie na temat tego stanowiska toczyła się ostatnio polemika pomiędzy prasą państw Zachodnich i Trzeciej Rzeszy. Wczoraj D. N. B. ogłosiło komunikat, w którym stwierdza się, że oczekiwania prasy zachodniej o nieprzychylnym ustosunkowaniu się przyjaznych Niemcom Włoch do Z. S. S. R. są daremne. Jednocześnie Niemieckie Biuro Informacyjne poczyniło dość znamienne oświadczenie w sprawie fińskiej.

Zarzucono ostatnio Trzeciej Rzeszy ze strony prasy państw Zachodnich, opiewa komunikat niemiecki, że Rzesza, wbrew swojej tradycji i rzeczywistym sympatiom, ustosunkowała się nieprzychylnie do Finlandii, pomagając Z.S.S.R. w jego wystąpieniu przeciwko Finlandii. Otóż w związku z tym koła polityczne Rzeszy niemieckiej stwierdzają że Niemcy istotnie od wieków żyły wielkie sympatie dla krajów północnych. Jak jednak ustosunkowały się te kraje do Rzeszy niemieckiej w okresie wszechwładztwa Ligi Narodów? Były one jej najpóźniejszymi zwolennikami. Pragnęły za wszelką cenę utrzymać nadal porządek rzeczy, stworzony przez zwycięzców z wojny światowej,

a krzywdzący Niemców. W swoim czasie Finlandia uchyliła propozycje niemieckie zawarcia paktu o nieagresję z Trzecią Rzeszą, co uczyniła, zdaniem D. N. B., wyraźnie pod wpływem W. Brytanii. Komunikat niemiecki kończy swoje wywody wyraźnym zaakcentowaniem że po tym wszystkim trudno obecnie wymagać od Trzeciej Rzeszy szczególnej sympatii i przychylnego ustosunkowania się do państw północnych.

Odnosząc dojrzejących wypadków na Bałkanach na szczególną uwagę zasługują jeszcze dwie depesze. Pierwsza z nich, podana przez niemieckie biuro „Transocean“ mówi o bliskim zawarciu nowego paktu między Z. S. S. R. a Iranem, co przy obecnym kształtowaniu się stosunków na dalekim Wschodzie wzroście napięcia politycznego

między Z. S. S. R. i Turcją odegrać ma, zdaniem kół niemieckich, pierwszorzędną rolę, a druga — o dalszych wybuchach i pożarach w rumuńskich sztybach naftowych, które prasa niemiecka w dalszym ciągu uważa za akty sabotażu wykonane przez agentów angielskich Secret Service.

Na bliskim Wschodzie niewątpliwie dojrzewa nowy konflikt dyplomatyczny między Anglią i Z. S. S. R. Mówią o tym powyższe fakty oraz ton gazet sowieckich. Przebieg posiedzenia Ligi Narodów niewątpliwie zaważy na dalszym losie tej rozgrywki. Przyszły tydzień obfitować więc będzie w wydarzenia polityczne pierwszorzędnego znaczenia, wydarzenia, które zaważą w konsekwencji być może na wyniku tytanicznej rozgrywki narodów.

Biuro emigracyjne SZPIPKI

Sprawa emigracji do państw zachodnio-europejskich dla wielu osób, przebywających obecnie w okręgu wileńskim, nie przestaje być aktualną mimo trudności, związanych z nią. Jak dotychczas jednak na temat możliwości wyjazdu na Zachód krążyły w Wilnie nie raz fantastyczne pogłoski, przywołane przez osoby „dobrze poinformowane“ Przeciwny śmiertelnik, nie mający dostępu do odpowiednich konsulatów wobec braku przepustki do Kowna, nie mógł się połączyć w tej powodzi pogłosek.

Obecnie, jak już podawaliśmy, zostało uruchomione w Wilnie przy ul. Jakóba Jasińskiego 7 — 1 biuro informacyjne, którego głównym zadaniem jest ułatwić wszystkim pragnącym emigrować uzyskanie wyczerpujących, właściwych informacji oraz załatwienie formalności w konsulatach w Kownie. W ten sposób biuro odciąża odpowiedzialnie placówki kowieńskie i zmniejsza koszty starań o pozwolenia, bo redukuje wyjazdy do Kowna.

Biuro pośredniczy również w sprzedaży majątku emigrantów. Przyspieszony wyjazd, jak, to najczęściej bywa, nie pozwala emigrantowi na właściwą likwidację spraw majątkowych. Niezależnie od spraw emigracyjnych biuro prowadzi pośrednictwo pracy, rejestrując element bezrobotny i ułatwiając mu uzyskanie odpowiedniej pracy na terenie całej Litwy. (w.)

Prasa amerykańska z przekąsem donosi o spóźnionym proteście Filipin przeciwko metodom hitlerowskim. W związku z tym mówią na Filipinach:

— Lepiej później niż wcale. Zawczasie nie chcieliśmy protestować, żeby potem nie myśleli: „Wyrwał się jak Filipiny z Kowny“...

„CHATA RODZINNA“
 Ilustrowany tygodnik polski
 Jedyny w Litwie
 Kaunas, Ožekienės g-rė 12
 Prenumerata roczna 5 l., półroczna 3 l., kwartalna 1 l. 50 ct., nr pojedynczy 25 ct. Do nabycia we wszystkich kioskach.

Zobowiązania złotowe przekształca się na zobowiązania litowe

„L. Žinios“: Rada Ministrów przyjęła nast. projekt ustawy o przekształceniu zobowiązań złotowych na litowe.

1. Ustalane w złotych lub płatne w złotych zobowiązania, które zaistniały przed wejściem w życie niniejszej ustawy i mają być wykonane w Litwie, z wyjątkiem zobowiązań względem wierzycieli zagranicznych, na żądanie jednej strony przekształcane są na zobowiązania litowe w-g następn. stosunku złotego do litu:

- 1) zobowiązania z pożyczek, niezabezpieczonych zastawieniem majątku czy hipotekami, przekształcają się na litowe, uważając jeden złoty za równy 40 centom.
- 2) zobowiązania z pożyczek, ubezpieczonych zastawieniem majątku czy hipotekami, oraz zobowiązania z zastawu obligacji pożyczkowych przekształca się na litowe, uważając jeden złoty za równy 1 litowi.
- 4) zobowiązania z umów najmu: a) za czas do 31 grudnia 1939 r. w-g kursu 1 złoty = 40 centów, b) za czas od 1 stycznia 1940 r. do 1 kwietnia 1940 r. w-g kursu 1 złoty = 50 ct. c. za czas od 1 kwietnia 1940 r. do 1 lipca 1940 r. w-g kursu 1 złoty = 75 centów d) za czas od 1 lipca 1940 r. w-g kursu 1 złoty = 1 lit.
- 5) zobowiązania z weksli czy czeków: w-g kursu 1 złoty = 40 centów
- 6) zobowiązania z nieuiszczonej za zakup mienia ceny w-g kursu 1 zł. = 1 lit.
- 7) zobowiązania z umów najmu pracy i płacenia za pracę i usługi w-g kursu 1 zł. = 1 lit.
- 8) zobowiązania z płacenia alimentów, rent, legatów, emerytur i innych okresowych wypłat, których celem jest danie komuś utrzymania, przekształca się na litowe: a) za czas do 1 grudnia 1939 r. w-g kursu 1 zło-

ty = 75 centów. b) za czas od 1 grudnia 1939 r. w-g kursu 1 złoty = 1 lit.

9) zobowiązania z płacenia odszkodowania poszkodowanym z powodu bezprawnych działań w-g kursu 1 złoty = 1 lit.

10) zobowiązania z bezprawnego zysku w-g kursu 1 zł. = 1 lit.

11) zobowiązania z oddzielenia majątku czy podziału majątku w-g kursu 1 zł. = 1 lit.

12) inne zobowiązania w-g kursu 1 złoty = 1 lit.

II. Przewidziane w art. 1 zobowiązania, ustanowione wyrokiem sądowym, przekształca się na litowe w g kursu 1 złoty = 40

centów, z wyjątkiem wypadków, kiedy zobowiązania, dla których wspomniany wyrok został wydany, przekształca się na mocy niniejszej ustawy na litowe w-g niego stosunku złotego do litu.

III. Niniejsza ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia. § (N.)

Jak bronią się Finnowie?!

(Pierwszy reportaż z wojny fińsko-sowieckiej)

W „Izwiestjach“ z dn. 4 grudnia znajdujemy pierwszy reportaż z wojny fińsko-sowieckiej. Przytaczamy ten reportaż w streszczeniu.

Pośrodku bocznej dróżki leśnej leży wielki, granitowy głaz, pokryty szronem. Po obu stronach tego głazu stoją słupy graniczne. Na jednym z nich napis Z.S.S.R. na drugim „Suomi“.

„Za słupem granicznym zaczyna się droga do Terioki, droga zabarykadowana. Kilkanaście sosen ściętych związanych drutem kolczastym i gęsto naszpikowanych minami, tworzy barykadę. Gdyby nie miny nie byłoby to przeszkodą zbyt trudną do przebycia. Ale miny są wszędzie. Cofająca się armia fińska pozostawia je nie tylko na drogach i ścieżkach leśnych. Najbardziej ciche idylliczne miejsca są ulubionym schowankiem min i fagasów.

Oto pośrodku dzikiej polanki leśnej stoi okryty śniegiem stóg siana. Biała śniadka, który niebacznie sięgnie po siano dla konia. Wystarczy poruszyć drut, nieraz nawet nie, zresztą ukrytą pod śniegiem, ażeby wywołać wybuch.

Miny są wszędzie. Dzwie, próg, most, drzewo, sprzęt domowy — nic nie jest pewne, ani bezpieczne. Oto oparty o słup telegraficz-

ny stoi nowiutki rower. Błyśzący nikiel lśni w księżycowej poświacie. Od szprych roweru odchodzi cieniutki niewidzialny drucik do miny na środku drogi.

Dalej następuje opis taktyki fińskiej bardzo zbliżonej do 1812-go roku.

„Maszerujemy dalej... spotykamy osiedla... te, których nie spalili cofający się Finnowie, w każdym razie są opuszczone, Wróg nie zostawia nic i nikogo. Po odejściu wojsk fińskich zostaje tylko pustynia.

Stacja kolejowa Turrisi. Wszystkie zabudowania spalone, wszystkie zwrotnice i skrzyżowania torowe wysadzone w powietrze. Kolejarze sowieccy metr za metrem układają nowy tor.

Ruszamy w stronę Terioki, Raptem słychać szum motoru. Nad wierzchołkami sosen ukazują się nie duży, czarny samolot. Żołnierze czerwoni padają po obu stronach drogi wprost w głęboki śnieg. Samoloty poczynają prażyć z kulomiotów. Krasnoarmiejcy odpowiadają z kulomiotów i karabinów.

Raptem nad samotnym fińskim samolotem ukazują się trzy czarne punkty nie większe od komara. Punkty rosną z

piorunującą szybkością. To trzy sowieckie samoloty myśliwskie atakują samolot wroga.

W powietrzu rozpoczyna się walka na śmierć i życie. Wkrótce objęty płomieniem samolot fiński spada na ziemię.

Terioki objęte są płomieniem. Cofając się Finnowie podpalili dworzec, poczty i wiele domów! Języki płomieni kotyszą się po obu stronach drogi.

Marsz tuwał lecz.

Specjaliści niemieccy udają się do Moskwy

Przez Kowno przejechała udając się do Moskwy duża grupa specjalistów niemieckich, częściowo zaangażowanych na stałe, częściowo w zamiarze zapoznania się z różnymi gałęziami przemysłu sowieckiego.

Obozy koncentracyjne nie tylko dla Polaków

„Laikas“: przewidziane w ustawie o uchodźcach wojennych obozy koncentracyjne przewidziane będą nie tylko dla Polaków, lecz i dla obcego żywiołu innych narodowości. (N)

OBRAZKI Z KRAJU

Młgawki z Landwarowa

Trochę zakłopotany stałem przed kasą biletową: „pociąg już odszedł“... — „Następny będzie dopiero za 6 godzin“... Z Wilna do Landwarowa jest zaledwie kilkanaście kilometrów. Wspomniałszy więc miłe wędrowniki piesze z ostatnich wakacji i lat poprzednich wyruszyłem w drogę najprostszy — białym lokomotywy.

Wiele mieszkańców Landwarowa uszarało się na sie połączenie z Wilnem. Między 7,18 a 14,22 pociągu do Wilna niema. W odwrotnym kierunku brak go między godziną 8,15 i 15.

Młodzież z Landwarowa uczyła się w Wilnie nieraz do trzech godzin po zakończeniu lekcji musi oczekiwać na połączenie z domem.

Landwarowska fabryka gwoździ zatrudniała kiedyś około 100 robotników. Dziś stał bezczynnie. Fabryki dyktu w pobliższym Grępczycywie i Waga wprowadziły pracę, lecz z powodu znanych powodów zabrakło produkującej maszyn, zatrudniając tylko część robotników.

Do najpiękniejszych budynków w Landwarowie należy katolicki dom ludowy.

Jest to duży, murowany gmach, zdolny zaspokoić wszechstronnie potrzeby lokalne kulturalnego życia w miasteczku. Niestety, dom jest trochę niewykończony. Braknie jeszcze podłóg i pieców. Na ten cel potrzeba jakiegoś 5000 litów. Parafia ich nie zbierze. Główny ofiarodawca, majątek Wąka, został doszczętnie stracony. Nie wykończony również jest piękny kościół, zbudowany w stylu bazyliki medialanckiej z XIII wieku. Kościół ten posiada osobisty dar Piusa XI — krzyż z artystyczną figurką Chrystusa.

Jeszcze przed wojną wprawiono w miasteczku elektryczność

oświetlanie ulic. W czasie alarmów lotniczych panowały ciemności, gdyż trzeba było maskować się przed wrogiem.

Dzisiaj nie ma nalołów. Nadal jednak światła na ulicy nie zapalają, nawet w najciemniejsze wieczory. Za energię używaną do oświetlenia ulic nie się nie płaci, gdyż elektrownia daje ją gratisowo — jako dodatek do płatnego prądu szywanego w budynkach...

Witold Rodziewicz

„CHATY RODZINNA“

„CHATY RODZINNA“

Kartki na obuwie.

BERN (Eita). Havas donosi o wydaniu w Niemczech surowych rozporządzeń dotyczących kupna obuwia. „Bodenseerundschau“ zamieściło oficjalny komunikat, w którym wskazano, iż na kupno obuwia ustanowione zostały kartki.

Z łotwy wyemigr. ok. 45 tys. Niemców

RYGA (Eita). Na podstawie umowy o repatriacji Niemców z Łotwą w całej Łotwie zaczęły się wyjeżdżać Niemcy. Według danych 45 tys. Niemców wyjechało z Łotwy i ci, którzy nie mają

Co piszą inni?

Prasa europejska o sprawach fińskich

Fimlandia jest w dalszym ciągu ośrodkiem powszechnego zainteresowania. Prasa niemiecka z okazji zwołania Ligi Narodów podkreśla nie bez nuty tryumfu psucie się stosunków angielsko-sowieckich. „Jeszcze tak niedawno pisał „Hamburger Tremenblatt“ Anglia chciała widzieć w Rosji dalszy ciąg linii okrążenia i pomocnika angielskiego imperializmu, a dziś? „Essener Nationalzeitung“ ostrzega Fimlandię przed „niebezpiecznymi iluzjami“ w związku ze zbliżającą się sesją Ligi Narodów. Też tak kiedy kraj jest w niebezpieczeństwie, pisał „E. Nat.“ — Finlandia sama widzi, że przyjaźń Anglii jest nic nie warta.

Zupełnie odmienny jest ton drugiej połowy byłej osi. Prasa włoska przedrukowuje komentarz prasy szwajcarskiej, utrzymane w duchu zyczeń dla Finlandii. Ogólną uwagę zwrócił na siebie artykuł w organie bliskim do włoskiego min. spr. zagranicznych, utrzymany w duchu przyjaznym dla Finlandii. W zakończeniu tego artykułu podkreślono przyjazne stosunki łączące Włochy z Finlandią, z uwagą, że wcześniej czy później przyjaźń ta przyniesie skutki pożądane dla obu stron.

Prasa duńska omawia dalej strony blokady, która dla tego kraju ma zasadnicze znaczenie. „Politiken“ wskazuje na istnienie włoskiej dziury w murze blokady. Włosi mogą dostarczyć Niemcom towarów przez własne porty, a Anglia nie będzie chciała narzązać się Włochom.

Dzienniki angielskie przynoszą ustępy z mowy lorda Halifaxa, poświęconej sprawom fińskim. Angielski minister spraw zagranicznych podkreślił, że naród angielski z wielką uwagą śledzi wypadki dni ostatnich, kiedy jeden z największych narodów świata napadł na jeden z najmniejszych i jednocześnie jeden z najbardziej kulturalnych narodów Europy. Lord Halifax oświadczył dalej, że wystąpienie Sowietów wydaje mu się rezultatem polityki niemieckiej. Anglia — oświadczył Halifax — jest głęboko wstrząśnięta konfliktem fińskim i zachwycona męstwem narodu fińskiego.

Prasa sowiecka poświęca całe szpalty rezolucjom mityngów fabrycznych.

„Izwestia“ z dnia 3-go grudnia donoszą z Kijowa (mityng na fabr. Urkabel) „nasza dołębna czerwona armia pełna nieustraszonej odwagi pomoże masom pracującym Fimlandii pozbyć się „gnuśnych generaliszek“ i bankierów, którzy sprzedali swój naród“.

Prasa szwedzka podaje statystykę uchodźców z Finlandii, którzy się schronili na terytorium Szwecji. Liczba uchodźców narazie nie przekracza 5 tysięcy osób.

KUPIMY
maszyny do pisania
ze sztyftem
polskim i litewskim.
Oferty do administr. Kurjera

RADIO
SOBOTA, dnia 9.XII. 1939
WILNO
15.00 — Informacje po litewsku.
15.15 — 15.30 — Informacje po polsku.
17.30 — Muzyka z płyt.
17.45 — Dialog po polsku.
WILNO I KAPNO
18.00 — Chwilka szachowa.
18.25 — Informacje po litewsku.
WILNO
- 8.40 — 19.00 — Informacje po polsku.

KRONIKA

Grudzień
9
Sobota
Dziś: Leokadii
Jutro: N. M. P. Lorel.
Wschód słońca — 7 m. 32
Zachód słońca — 2 m. 50

Dziury w płocie

Dziś w nocy dykturują następujące apteki:
Sokolowskiego (Tyzenhauzowska 1); Chomczewskiego (w. Pohulanka 23); Miejska (Wileńska 23); Turglela i Przedmiejska (Niemiecka 15); Wysockiego (Wielka 3).
Poza tym stale dykturują następujące apteki: Peka (Antokolska 42); Szantyr (ul. Legiunów) i Zajązkowski (Witoldowa 22).

Nabożeństwo Sodalicji Marińskiej Pań Nauczycielek odbędzie się w niedzielę dn. 10 b.m. o godz. 9 rano w kaplicy Ostrobramskiej

Roraty 10 bm. o g. 6 rano, w kościele św. Jana odbędą się uroczyste Roraty Liceum im. J. i J. Śniadeckich.

Reorganizacja szkół prywatnych i specjalnych. W związku z podaniami złożonymi władzom oświatowym przez szkoły prywatne, zakomunikowano pententom o danych, jakie należy jeszcze przedłożyć. Kierownikami szkół mogą być tylko obywatele Litwy, znający jęz. litewski. Zmiany w szkołach prywatnych będą te same, co w szkołach państwowych z jęz. litewskim. To samo dotyczy szkół specjalnych.

Centralna Poczta w Wilnie zatrudnia 241 pracowników, w tym urzędników przeniesionych 17, nowomianowanych 14, dawnych polskich 59; listonoszy przeniesionych 6, nowomianowanych 34, dawnych polskich 99; innych pracowników 12

Wypłacono już gaże pracownikom pocztowym za listopad, w-g taryf, ustalonych przez Zarząd Poczty. (N.)

Muzeum Miejskie w Wilnie. W najbliższym czasie ma powstać Muzeum Miejskie w Wilnie. Mieścić się ma ono w pałacu Ogińskich i liczyć będzie 4 oddziały: 1) historii m. Wilna, 2) sztuki litewskiej, 3) sztuki współczesnej, 4) lokal dla stałych wystaw sztuki. (N.)

Estetyczne ozdoby na choinkę projektują plastycy — uchodźcy. Jeden z pokojów internatu dla uchodźców dziennikarzy, literatów i artystów (ul. Zygmuntońska 4m. 5) zastawiony jest długimi stołami, nad którymi pochyleni artyści malarze-uchodźcy pracują całymi dniami nad zaprojektowaniem i wykonaniem estetycznych ozdób na choinkę. Ozdoby te, piękne i pomysłowe, będą sprzedawane w cenie od 10 do 60 centów za sztukę.

O punktach sprzedaży za wiadomości za kilka dni, już dzisiaj jednak można w lokalu internatu zamawiać komplety ozdób.

Nowe pieczęcie i szyldy szkolne. Wydział prasy i kultury samorządu miejskiego kończy obecnie opracowywać pieczęcie i szyldy szkolne dla szkół w Wilnie. Na szyldach będzie Pogoń i Nr szkoły. (N.)

Rejestracja członków w wileńskich Kasach Chorych została rozpoczęta z dniem 29-go listopada i trwać będzie do 14 grudnia. Za niezarejestrowanie robotników i zatrudnionych lub za podanie fałszywych danych grożą kary w-g ustaw litewskich. (N.)

Komunikat sieci autobusowej. Podaje się do ogólnej wiadomości, iż od dnia 9 grudnia 1939 r. bilety wolnej jazdy z ważnością do 31/XII.1939 r. koloru złotego nie są ważne, natomiast ważne będą nowe bilety wolnej jazdy koloru czerwonego.

Nowy dowódca strzelców m. Wilna. Wobec ustąpienia do tychczasowego p.o. dowódcy oddziału strzelców m. Wilna, nowym dowódcą został mjr. rez. Gudelis. (N.)

Oddział strzelecki kobiet (Wielka 12) przygotował listę inteligentów Litwinów i in. bezrobotnych, których mogą zatrudnić urzędy i przedsiębiorstwa. (N.)

Pomocnik inżyniera m. Wilno, Mianowany został pomocnik naczelnego inżyniera m. Wilna. Stanowisko to objął inż. Albinas Paszkiewiczus. (X)

Zbiory Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Wilnie, zabezpieczone dotąd naskutek byłych nalotów — znów są uporządkowane i od dn. 11 grudnia będą udostępnione zwiedzającym.

Plan robót publicznych. Samorząd m. Wilna opracowuje plan robót publicznych na 1940 rok. Plan ten ma być gotowy do 15 grudnia. Zostanie on następnie przedłożony Ministrowi Spr. Wewn. do zatwierdzenia. (N.)

Zatwierdzenie likwidacji Funduszu Pracy. Minister Spraw Wewn. zatwierdził likwidację polskiego Funduszu Pracy. (N.)

2 nowych sędziów rozpoczęto pracę. Dotychczas w sądzie wileńskim pracowało tylko 3 sędziów. Onegdaj do pracy przystąpiło jeszcze dwóch sędziów.

Według pragmatyki w sądzie ma pracować 11 sędziów. (X)

Nafta dla uczniów. Urząd Komisarza Cen komunikuje, że od 7 b.m. zaświadczeń na zakup nafty wydawać nie będzie. Wydawać je będzie Komisariat policji ruchu od dn. 11 b.m. (N.)

10 ewakuowanych autobusów powróciło do Wilna. Onegdaj z Kowna do Wilna przywieziono koleją 10 autobusów komunikacji miejskiej w Wilnie. Autobusy te we wrześniu w okresie ewakuacji wywiezione były do Litwy.

Autobusy są uszkodzone i obecnie naprawiają się w garażach samochodowych Arboni. Po dokonaniu remontu będą uruchomione. (X)

Kierownictwo Kursów języka litewskiego załadamfa że kandydaci na wymieniony kurs którzy uiszcili należną opłatę, lub też zostali od tej opłaty zwolnieni, a nie zostali przydzieleni na kurs w gmachu b. gimnazjum Czartoryskiego (plac Orzeszkowej), proseni są o przybycie w dniu 11 grudnia 1939 r. w godzinach wskazanych w ich deklaracjach tj. jedni na godz. 16, drudzy na g. 18.

ŻĄDZCIE I KUPUJCIE WYROBY TYTONIOWE
Pierwszej Państwowej Fabryki Tytoniowej w Wilnie
PAPIEROSY:
„KLUB“ II gat. — 20 szt. 0.80 lt. „JUNAK“ — 20 szt. 0.50 lt.
TYTONIE:
„TURECKI“ II gat. — 25 gr. 1.00 lt. „TURECKI“ III gat. — 25 gr. 0.70 lt.
„ „ II gat. — 30 gr. 2.00 lt. „ „ III gat. — 30 gr. 1.40 lt.

Poszukiwanie zaginionych
Poszukiwani:
Por. Rymaszewski Henryk 23 p. ul.
Pawły Stefan, adwokat z Nowogródka, por. rez. 9 Dyonu Tab.
Kmieć Jan, stud. politechniki.
Krewnych i przyjaciół.
Jurajewicz Mieczysław.
Sperkowicz Albin. 5 p. p. Leg., 32 komp.
Korda Aleksander, ucz. państw. Szk. Techn. w Wilnie.
Kto poszukuje:
Rymaszewska Rena. Wilno, ul. J. Jasińskiego 16—27.
Pawliczowa Jadwiga. Wilno, ul. Wileńska 8—11.
Rodzice i siostra. Wilno, ul. Piotromont 52—1.
Lejponer, b. cis Rzeszki i Szymański. Łotwa, Cēsis, Rīgas iela 19—4 u p. Tankiela.
Gawroński Witold, Kulautuva, ul. ca 10—10.
Sperkowiczowa Weronika, Wilno, ul. Miła 12—7.
Bronk Bronon. Kulautuva, lat. Stov. Trocziņa 2.
Kto by wiedział o losie zaginionych, proszony jest o poinformowanie poszukujących według podanych adresów.

Ci, którzy wskazali w deklaracjach dzielnicę Zwierzyniec, ul. Mickiewicza, śródmieście do lokalu szkoły powszechnej przy ul. Mickiewicza Nr 22 (dom Piłmonowa)

Ci, którzy wskazali w deklaracjach dzielnicę Kalwaryjska, Śniapszki, Antokol do lokalu szkoły powszechnej przy ul. Wileńskiej róg Mostowej.

Ci, którzy wskazali w deklaracjach dzielnicę Zarzecze — do lokalu szkoły powszechnej męskiej przy ul. Zarzecze 5.

Ci, którzy wskazali w deklaracjach dzielnicę Nowy Świat, w pobliżu Ostrej Bramy, w pobliżu dworca kolejowego — do lokalu szkoły powszechnej męskiej przy ul. Ostrobramskiej Nr. 5 (obok kina „Mars“).

W dniu 12 grudnia 1939 r. w godz. wskazanych w ich deklaracjach tj. jedni na g. 16 drudzy na godz 18.

Ci, którzy wskazali w deklaracjach dzielnicę Pohulanka, Nowogródzka, Wiwulskiego do lokalu byłego Gimnazjum Zygmunta Augusta.

Ci, którzy wskazali w deklaracjach ul. Wielką, Dominikańską, Trocka, Niemiecką — do lokalu b. Gimnazjum A Mickiewicza przy ul. Dominikańskiej.

Ci, którzy wskazali w deklaracjach dzielnicę: Zawalna, Jagiellońska, Żeligowskiego i tp. — do lokalu szkoły powszechnej przy ul. Zawalnej 4 (w pobliżu ul. Jagiellońskiej).

TEATR I MUZYKA

Teatr Miejski na Pohulance

Dziś, w sobotę dn. 9 grudnia br. o godz. 17-ej — premiera tryskającej humorem, lekkiej komedji w 3-ach aktach Romana Niewiarowicza „Dlaczego zaraz tragedia“, autora sztuki „Gdzie diabeł nie może“, która w Wilnie cieszyła się olbrzymim powodzeniem. Kobieta, bokser i uczyony — są to postacie dookoła których rozwija się akcja sztuki.

Teatr muzyczny „Litwa“

Dziś o godz. 5 pp., grana będzie słynna komedia muzyczna „Trafiła pani Generalowej“ w obsadzie premierowej.
Jutro, w niedzielę dwa przedstawienia. O g. 12 w pol. „Król włochozów“, o g. 5 pp., „Piękna Helena“.

Teatr „Rewia“ Światowid

Dziś, w sobotę, 9 b. m. o godz. 4¹⁵ i 6¹⁵ powtórzenie premiery „Tylko dla dorosłych“ rewji w 2 cz. 14 obrazach.
Kasa czynna od 10—12 i od 2 pp.

Z Teatru Niebieski Pajacyk

W niedzielę dnia 10 grudnia o godzinie 11.15 odbędą się dwa ostatnie przedstawienia teatru p. t. „Św. Mikołaj na Podhalu“. Bajka urozmaicona jest ta caml i śpiewami, oprócz tego, dziecko, które umie ładnie deklamować wierszyki, otrzyma od „Św. Mikołaja“ piękną książeczkę. Bilety od 25 centów do 1.50 nabyć można w kasie ul. Mickiewicza 9 od 10 — 12 i 14 — 19.

Lekarze

Dr. Med. Mikołaj Blech
Akuszerka, choroby kobiece
Teatralna 3. tel. 785

Dr. Med. Mikołaj Karnowski
Spec. choroby dzieci
przeprowadzi się
na Wielką Pohulankę Nr 25
przyjmuje codz. od 9—12 i od 3—5 pp.

Akuszerki

Akuszerka Śmiatowska
oraz Gabinet Kosmetyczny,
Ceny przystępne.
ul. Zamkowa 26 m. 6.

Akuszerka Maria Laknerowa
przyjmuje od g. 9 rano do g. 7 wiecz.
— ul. Jakuba Jasińskiego 1a—3 róg
ul. 3-go Maja obok Seda.

Lokale

Szukam pokoju umeblowanego z wyjściem na klatkę schodową. Oferty do Kurjera Wit die „B. J.“

Odstąpię lokal handlowy (z-ozr. jed.) — punkt dobry, śródmieście. Informacje: ul. Bazyliańska 9, jadł. 1062

Szedełkowe mieszkanie z wygodami ca. wynajęcia, ul. Zygmuntońska 21 m. 5. 1066

1—2 pokojowa mieszkanie poszukuje solidny. Oferty do Administr. „K. W.“ dla RK.

Sprzedż i Kupno

Z powodu wyjazdu sprzedam meble gabinetowe, stołowe i sytaliase. Dowiedzieć się: Wileńska 23, Lokadojewski „W. G.“

Samochód D K W model 1939 ponownie zarejestrowany — sprzedam. Mała Pohulanka 6. 1055

Praca

Poszukuję kobiety do pomocy w gospodarstwie wiejskim, niedaleko od Wilna, akromychny wymag. Ogdowiedzieć się ul. Portowa 10—2. 1056

Potrzebna służąca Litwinka, bezwzględnie uczciwa. Jagiellońska 3, 22

Magister farmacji z kilkunastoletnią praktyką przyjmie pracę w aptece w Wilnie lub na prowincji. Wiadomość w administracji pod „W. J.“

Ekonom kawaler przyjmie pracę w majątku. Zgłosz. pod „Ekonom“.

Litwin student literat zgodzi się udzielać lekcji języka litewskiego w formie pisemnej rodznie w zamian za pokój. Oferty: Wilno, Benedyktowska 2 m. 1, Kosakiewicz.

Nauka i Wychowanie

SMOLEY'S Instytut języków obcych. Mickiewicza 4 m. 12. Litewski, angielski, francuski i niemiecki. Laboratorj angiel. — 4 litwy m. 6.

Instytut Szkoł Języków (dama, Germanistyk) Wielka 2 m. 1. Nowe przysposobione kursy języka litewskiego, angielskiego, francuskiego, niemieckiego, rosyjskiego.

Różne

Szacunkowo będzie u was w rękach listek wysyłki przesyłki i tłumaczenie powierzone dla naszego biura przy ul. W. Pohulanka 9. Ceny u nas są przystępne i dostępne dla wszystkich. Nasze potrzeby zwrócić się do nas po raz wtóry. UJASZYŃSKI

Zgłoszenie dowodu osobistego 922 wydany przez Kom. Rad. m. Wilna dn. 7 X 1924 r. na imię Józefa Doroskiego. — 1064

Zgłosz. pies seter (brunatny, długie uszy) szczeniaki, m. 10. Paryż. Odpowiedź lub wyjazd do g. 10. Zgłosz. za wynagrodzeniem. UJASZYŃSKI

Wieloletni, doświadczony, inteligentny, energiczny, pracowity, sumienny, uczciwy, wytrzymały, odporny na trudności, przydatny do wszelkich prac. Zgłosz. do administracji „K. W.“ dla RK.

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia wierszowe za 1000 znaków 60 cent. Długość 20 cent. za słowo. Ogłoszenia obrazkowe i reklamowe 50% drożej. Ubiór ogłoszeń w całości 20% drożej. Wyjątkowo: ogłoszenia wierszowe 30% drożej. Ubiór ogłoszeń w całości 20% drożej.

Redakcja: Władysław Stanowicz. Wicedyrektor: Stanisław Kozłowski. Redaktorzy: Władysław Stanowicz, Stanisław Kozłowski. Drukarnia: Władysław Stanowicz.